

Kitap İncelemesi

Extra G. ve Yağmur K. (2013) Dil Zengini Avrupa, Cambridge Üniversitesi Yayınevi

Kitap, Guus Extra ve Kutlay Yağmur editörlüğünde İngiliz Kültür Derneği adına Cambridge Üniversitesi Yayınevi tarafından Nisan 2013 tarihinde basılmıştır.

Kitap, Dil Zengini Avrupa Yönetim Ekibi, Dil Zengini Avrupa İdare Kurulu, Proje Ortakları, İngiliz Kültür Derneğinin proje ortağı ülkelerdeki çalışanları ve yine bu ülkelerdeki uzman, akran hakem ve ülke profillerini hazırlayan yazarların işbirliği ile hazırlanmış bir proje ürünüdür.

Avrupa Komisyonu tarafından finanse edilen Dil Zengini Avrupa Projesinin genel amaçları,

- Kültürler arası diyalogla ilgili örnek uygulamaların karşılıklı takasını desteklemek ve dil öğrenimi ve öğretimi yoluyla toplumsal bütünleşmeyi sağlamak;
- Genel olarak toplumda ve eğitim sektöründe dil politikaları ve uygulamalarına yönelik Avrupa kurumları arasındaki işbirliğini desteklemek;
- Avrupa genelinde dil öğrenimini ve dilsel çeşitliliği destekleyen Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi tavsiyeleri konusunda bilinç oluşturmak.

olarak belirlenmiştir.

Bu amaçlar doğrultusunda kitapta üç bölüm bulunmaktadır.

Avrupa Dil Politikaları ve Uygulamalarına Yönelik Göstergeler adını taşıyan 1. bölümde altı alt başlık vardır ve genel olarak; 1. ve 2. Bölümler çokdilliliği ve çoğuldilliliği destekleyen Avrupalı katılımcılarla üç dilli formül olarak bilinen uygulama hakkında gerekli bilgileri içermektedir. 3. ve 4. Bölümler projede araştırılan dil çeşitlilikleri ve dil çevrelerine odaklanmaktadır. 5. Bölüm veri toplama ve üç şehir yaklaşımımıza yoğunlaşmıştır. Bu projede kullanılan araştırma yöntemine 6. Bölümde değinilmektedir.

Bu bölüm Guus Extra ve Kutlay Yağmur tarafından hazırlanmıştır.

Dil Zengini Avrupa Bulgularının Ülkeler Arası Analizi adını taşıyan 2. bölümde on alt başlık vardır. Genel olarak;

24 ülke ve bölgedeki ulusal/bölgesel politika ve uygulamaların ne oranda Avrupa kriterleriyle uyum içinde olduğunu gösteren ülkeler arası duruma ilgili görünüm sunulmaktadır. Araştırmada yer alan ve bir meta alanı da kapsayan sekiz dil kullanım alanına ilişkin eğitim, kamu hizmetleri, görsel-işitsel basın, ve iş dünyasıyla ilgili ülkeler arası bulguların yer aldığı tablolar sunulmaktadır. Okuyucuların Avrupa'daki dillerin durumuna ve dağılımına ilişkin durumu daha iyi kavrayabilmeleri için farklı alanlardaki ülkeler arası veriler sunulmaktadır.

Kısım 1'de araştırmaya katılan ülkelerin sağladığı veriler doğrultusunda resmi belgelerde ve veri tabanlarındaki dillerle ilgili olarak bilgiler sunulmaktadır. Kısım 2 okul öncesi eğitimde yer alan ulusal, yabancı, yöresel/azınlık ve göçmen dillerindeki eğitime odaklanmaktadır. Kısım 3 öğretmenler ve organizasyon alt başlıkları altında

yine dört temel dil türüne odaklanarak ilköğretimde öğretilen dillere yönelik ülkeler arası kıyaslamalar sunmaktadır. Aynı kıyaslamalı yaklaşım orta dereceli okullar için Kısım 4’te sunulmaktadır. Kısım 5 okul öncesi, ilköğretim ve orta dereceli okullara ilişkin üç tür veriyi ülkeler arası kıyaslama yoluyla sunmaktadır. Kısım 6’nın odak noktası ileri ve yükseköğretimde öğretilen dillerdir. Kısım 7 görsel- işitsel medya ve basında yer alan dillere ilişkin araştırmamızın sonuçlarını sunmaktadır. Kısım 8 kamu hizmetlerinde ve kamusal alanlarda kullanılan dillere ilişkin durumu sunmaktadır. Kısım 9 tüm ülke ve bölgelerde araştırmaya katılan işletmelerdeki dil kullanımına ilişkin durumu kıyaslamalı olarak vermektedir. Kısım 10 görsel-ışitsel basın yayın organları, kamu hizmetleri ve iş dünyasındaki dil kullanımına ilişkin durumu ülkeler arası kıyaslama yolu ile sunmaktadır.

Bu bölüm Kutlay Yağmur, Guus Extra ve Marties Swinkels tarafından hazırlanmıştır.

Ulusal ve Yöresel Profiller adını taşıyan 3. bölümde proje ortağı ülkelerin profilleri sunulmaktadır. Bu profiller, 19 farklı kısımdan oluşan 25 ulusal ve yöresel profil içermektedir. 13 AB ülkesine ek olarak Bosna Hersek ve Ukrayna’dan oluşan 15 ülkenin ulusal profili sunulmaktadır. 4 ülke için yöresel profiller sunulmuştur (Hollanda, İspanya, Birleşik Krallık ve Almanya). Bu ülkeler ; 1. Avusturya 2. Bosna Hersek 3. Bulgaristan 4. Danimarka 5. Estonya 6. Fransa 7. Almanya 8. Yunanistan 9. Macaristan 10. İtalya 11. Litvanya 12. Hollanda 12.1 Hollanda geneli 12.2 Frizlan bölgesi 13. Polonya 14. Portekiz 15. Romanya 16. İspanya 16.1 Madrid, Valencia, Sevilla 16.2 Katalonya 16.3 Bask Bölgesi 17. İsviçre 18. Ukrayna 19. Birleşik Krallık 19.1 İngiltere 19.2 Galler 19.3 İskoçya 19.4 Kuzey İrlanda

Önemli Bulgular ve Değerlendirmeler bölümünde de belirtildiği gibi farklı ulusal ve bölgesel bağlamlarda çokdillilik/çoğuldillilik için politikaların ve uygulamaların karşılaştırılmasıyla ilgili güçlükler rağmen, Dil Zengini Avrupa (Language Rich Europe) çalışmasında sunulan kıyaslamalı veriler, ülkeler-arası durumun tespiti açısından zengin bir kaynak sunmaktadır. Çokdilliliği/çoğuldilliliği tanıma derecesini bir tarafa bırakırsak, anket uygulanan 24 ülkenin/ bölgenin tamamında çokdilli/çoğuldilli politikalar ve uygulamalar vardır. Aynı şekilde bu ülkelerde/bölgelerde birçok Avrupa Birliği (AB) ve Avrupa Konseyi (AK) kararları gözetilmektedir.

Projede Resmi belgelerde ve veri tabanlarında diller, Okul öncesi eğitimde diller, İlköğretimde diller, Ortaöğretimde diller, İleri ve yüksek öğretimde diller, Görsel-ışitsel medya ve basında diller, Kamu hizmetlerinde ve alanlarında diller ve İş hayatında diller alanlarında anketler uygulanmıştır.

Ayrıca bölüm sonlarında ilgili terim ve kısaltmalarla ilgili sözlükçe ve kaynakça da bulunmaktadır.

Bu kitap bu alanda yapılacak çalışma, uygulama ve projeler için kaynaklık ve araştırmacılar için yol gösterici niteliktedir.

Okt. Betül Ademler

Sakarya Üniversitesi TÖMER